
Kyrkomötet
Motion 2015:106
av Annika Borg och Johanna Andersson

Kartläggning och utvärdering av Svenska kyrkan och islamismen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillsätta en utredning bestående av oberoende forskare och experter som kartlägger, granskar och utvärderar Svenska kyrkans religionsdialogprojekt med islam med avseende på vilka inriktningar och grupper som har fått representera islam samt utröner vad dessa projekt kostat de kyrkotillhöriga.

Motivering

Segregation och radikalisering är ett akut problem i Sverige och vad Svenska kyrkan spelat för roll i denna utveckling är viktigt att få en helhetsbild av. Har religionsdialogprojekten motverkat eller bidragit till den segregation och radikalisering som vuxit sig allt starkare i det svenska samhället?

Sedan många år tillbaka har religionsdialogen med islam haft en framskjuten roll och varit en prioritet för Svenska kyrkan. Detta är i sig inte konstigt då många flyktingar kommer från muslimska länder och kyrkan som en engagerad partner möter dem på olika arenor.

Men Svenska kyrkans val av partner för de olika projekten behöver kartläggas och granskas. På flera håll har Svenska kyrkans representanter genom sitt arbete legitimerat islamistiska företrädare för islam, eller företrädare som visat sig stå i motsats till de värderingar, som jämställdhet, som genomsyrar såväl det svenska samhället som Svenska kyrkan. Samverkan med exempelvis Muslimska brödraskapet har bidragit till att öppna dörren även för andra grupperingar. Hur denna samverkan påverkat kyrkans utrikesrelationer och prioriteringar behöver undersökas. Det finns också exempel på agerande som kan ha bidragit till minskat förtroende för den svenska säkerhetspolisen. Att få klarhet i varför dessa val av samarbeten gjorts, vilken effekt de fått och hur Svenska kyrkans representanter hanterat information om till exempel radikalisering eller tvångsäktenskap, är en trovärdighetsfråga för Svenska kyrkan och klarhet behöver skapas.

Några exempel:

Exempel 1. Svenska kyrkans projekt på Fryshuset samarbetar med Islamiska förbundet, som har klarlagda ideologiska kopplingar till Muslimska brödraskapet. På flera sätt står Muslimska brödraskapets ideologi i direkt motsats till de värderingar som det svenska samhället vilar på. Projektet har bland annat till en ungdomskonferens engagerat Omar Mustafa och Rashid Musa som talare, båda med kopp-

lingar till Muslimska brödrskapet. Islamiska förbundet sitter även i Tillsammans för Sveriges Advisory board. Den imam som initialt anställdes av Sofia församling i Stockholm sympatiserar med Muslimska brödrskapet i Egypten och har haft till uppgift att sprida en sannare bild av islam till ungdomar.

De som arbetar inom projektet har mött såväl ungdomar som varit på väg in i radikalisering som de som riskerat tvångsäktenskap. Hur detta har hanterats är en angelägenhet för hela Svenska kyrkan, men också för det svenska samhället.

Exempel 2. För några år sedan fick en av Svenska kyrkans företrädare, som var aktiv i religionsdialog med muslimska representanter, en propå från Säpo om att vara behjälplig med att skapa kontaktytor till grupper där religiös extremism riskerar att utvecklas. Från Säpos sida var man orolig för radikalisering och frågan gällde att få möjlighet att skapa kontakt, inte något ingripande. Svenska kyrkans representant avböjde och gjorde istället uttalanden i medier om Säpo som kunde bidra till att öka misstron mot dem och deras arbete.

”Det allvarligaste terrorhotet i Sverige idag kommer från grupper och enskilda personer som är inspirerade av al-Qaidas och närbesläktade grupperns ideologi.” Så skriver Säpo på sin hemsida när de sammanfattar hur hotbilden mot Sverige ser ut. Att ungdomar från Sverige reser till Syrien och Irak för att ansluta sig till islamistiska terrorgrupper är en del av problemet. Säpo uttrycker också oro över att den våldspropaganda och retorik som används av exempelvis terrorgruppen IS normaliseras bland ungdomar långt ner i åldrarna i Sverige. Vidare bidrar terrordåd mot religiösa grupper i Europa till ökad osäkerhet även i Sverige. Risken finns också att andra konflikter i Mellanöstern ska leda till ökande motsättningar mellan olika grupper här. Kort sagt ger Säpo mycket bekymmersam bild av nuläget. För att möta dessa hot betonar Säpo hur beroende de är av att föra dialog och samverka med olika myndigheter och aktörer, både i Sverige och internationellt. Denna hjälp och dialog vägrade Svenska kyrkan att vara med att skapa.

Exempel 3. En representant för Svenska kyrkan var med när första spadtaget togs då en moské byggdes med hjälp av saudiska pengar. Saudiarabien bedriver en wahabitisk mission i världen. På frågan i medierna om representanten såg några problem med detta, svarade denna nej och vederbörande slog fast att det fanns fullt förtroende för moskéns ledning och att det inte fanns några farhågor om konservativa tolkningar av islam och anpassning till saudisk uttolkning. Senare visade det sig genom Uppdrag gransknings avslöjanden att moskéledningen förkunnade budskap om att det är i sin ordning att tvinga kvinnor till sexuell umgänge och att kvinnor inte har rätt att säga nej till sina män.

Exempel 4. Svenska kyrkan har haft dialogprojekt med moskéer och sammanslutningar som till sig haft knutna förkunnare som senare blivit misstänkta för uppmaning till och rekrytering till terrorism.

Svenska kyrkan har genom sina satsningar på religionsdialog med representanter för islam valt att spela en roll i samhällets utveckling. Den rollen behöver nu granskas och utvärderas. Vad gäller präster och diakoners uppdrag i dessa satsningar bör de endast kunna hänvisa till tystnadsplikten när samtalen är bikt eller samtal som leder fram till bikt.

Stockholm den 21 juli 2015

Annika Borg (POSK)

Johanna Andersson (POSK)